

Scripta

Revista Internacional de Literatura i Cultura Medieval i Moderna
International Journal of Medieval & Modern Literature & Culture

SCRIPTA

*Revista Internacional de Literatura i Cultura
Medieval i Moderna*

núm. 24 (desembre 2024)

Universitat de València

SCRIPTA, *Revista internacional de literatura i cultura medieval i moderna*, núm. 24 / desembre 2024 / sumari I - II
ISSN: 2340-4841 · doi:10.7203/SCRIPTA.24.30085

Direcció: Vicent Josep Escartí (Universitat de València) i Robert March (Universitat d'Alacant)

Secretari: Rafael Roca Ricart (Universitat de València)

Editors: Maite Simon Méndez (Publicacions de la Universitat de València)

J. Enric Estrela García (Universitat de València)

CONSELL DE REDACCIÓ

Anna Maria Babbi, (Università degli Studi di Verona), Alfonsina de Benedetto (Università di Bari Aldo Moro), Josepa Cortés Escrivà (Universitat de València), Eulàlia Duran Grau (Institut d'Estudis Catalans), Antoni Ferrando Francés (Universitat de València), Eulàlia Miralles Jori (Universitat de València), Joan Peytaví Deixona, (Universitat de Perpinyà), Valentina Ripa (Università degli Studi di Salerno), Pep Valsalobre Palàcios, (Universitat de Girona)

CONSELL CIENTÍFIC ASSESSOR

Gemma Avenosa Vera (Universitat de Barcelona), Helena Buffery (University College Cork), Júlia Butinyà Jiménez (UNED - Madrid), Antonio Castillo Gómez (Universidad de Alcalá de Henares), Germà Colón Domènech (†) (Institut d'Estudis Catalans), Anna Maria Compagna (Università degli Studi Federico II - Napoli), Antonio Cortijo Ocaña (University of California - Santa Bárbara), Ricardo L. Silveira da Costa (Universidade Federal do Espírito Santo), Dominique de Courcelles (Centre National de la Recherche Scientifique - Paris), Josep Maria Domingo Clua (Universitat de Lleida), Gabriel Ensenyat Pujol (Universitat de les Illes Balears), Immaculada Fàbregas Alegret (Université de Bretagne -Sud), Antoni Furió Diego (Universitat de València), Montserrat Galí Boadella (Benemérita Universidad Autónoma de Puebla), Marinela Garcia sempre (Universitat d'Alacant), Lluís Gimeno Betí (Universitat Jaume I - Castelló), Albert G. Hauf Valls (Universitat de València), Enric Mallorquí-Ruscalleda (California State University at Fullerton), Elisa Martí López (Northwestern University), Joaquim Martí Mestre (Universitat de València), Josep Lluís Martos Sánchez (Universitat d'Alacant), Montserrat Piera (Temple University), Mercè Pujol Berché (Université Paris Ouest - Nanterre - La Défense), Patrizio Rigobon (Università degli Studi di Venezia- Ca'Foscari), Valentina Ripa (Università degli Studi di Bari - Aldo Moro), Albert Rossich Estragó (Universitat de Girona), J. Enric Rubio Albarracín (Universitat de València), Flocel Sabaté Curull (Universitat de Lleida), Antoni Simon Tarrés (Universitat Autònoma de Barcelona), Carsten Sinner (Universität Leipzig), Ildikó Szijj (Universitat Eötvös Loránd de Budapest)

Tècnic informàtic: Pedro Castilla Fernández

Auxiliars tècnics: Jose Manuel Carrillo Montero, Joaquín García Lombard

Imatge de la portada: Josep Soriano

ISSN: 2340-4841

Els textos publicats en aquesta revista estan, si no s'indica el contrari, sota una llicència Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 3.0 de Creative Commons. Pot copiar-los, distribuir-los i comunicar-los públicament sempre que cite el seu autor i el nom d'aquesta publicació, *SCRIPTA. Revista Internacional de Literatura i Cultura Medieval i Moderna / International Journal of Medieval & Modern Literature & Culture*, no els utilitze per a fins comercials i no faça amb ells obra derivada. La llicència completa es pot consultar en [Creative Commons](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/)

SCRIPTA, Revista internacional de literatura i cultura medieval i moderna, núm. 24 / desembre 2024 / sumari I - II
ISSN: 2340-4841 · doi:10.7203/SCRIPTA.24.30085

Sumari

MISCEL·LÀNIA

Xavier Roca Ticó: «Revelació, apoteosi i confirmació. El retaule de la Transfiguració de la Catedral de Tortosa».....	1-15
Anna Isabel Peirats Navarro: «(Simbolisme XXX)».....	16-34
Vicent Martines: «L'actualitat de la ciència política proposada per Francesc Eiximenis (ca. 1328/32-1409): el Regiment de la cosa pública i el Dotzè del Crestià al servei dels polítics (actuals)».....	35-45
Josep Martines: «Fraseologia diacrònica: “Vengut és qui us gratarà la tinya” (Curial e Güelfa)».....	46-70
Anna Isabel Peirats Navarro: «(Villena XXX)».....	71-87
Jacob Mompó: «Estudi i edició crítica del Sermó de la Immaculada Concepció, de Felip de Malla».....	88-148
Matteo Beni: «Las cuatro versiones incunables zaragozanas de las Coplas de Vita Christi de fray Íñigo de Mendoza: estudio lingüístico».....	149-153
Albert Ferrer Orts: «Un paisatge amb figures: a propòsit del patronímic Ioannes en la missa de Sant Macip».....	154-171
Juan Pedro Navarro Martínez: «Narrar al sodomita: fuentes de archivo y construcción de biografías nefandas del Reino de Valencia en la Edad Moderna».....	172-191
Rosa Maria Alabrús Iglesias: «Juliana Morell i les poroses fronteres de catolicitat a la França de la primera meitat del segle XVII».....	192-205
Jordi Bermejo Gregorio: «La significació política de la <i>Llucència</i> de Joan Ramis: reivindicació de les lleis i dels costums de Menorca davant el menyspreu al Tractat d'Utrecht per part del governador James Johnston».....	206-230
Emanuela Forgetta: « <i>Ad intra e ad extra: riposizionamenti spaziali nella letteratura del xx secolo prodotta da donne</i> ».....	231-245
Carles Granell Sales: «L'antòleg com a crític: <i>Versions de l'anglès</i> (1938), <i>Poesia anglesa i nord-americana</i> (1955), <i>El gran vent i les heures</i> (1983) de Marià Manent».....	246-255
Brigitte Lépinette: « <i>À propos de trois œuvres poétiques</i> de Carmelina Sánchez-Cutillas».....	256-304

MONOGRÀFIC

Miguel Arche & Marco A. Coronel: «Un diàleg literari i històric a través dels segles».....	305-307
Celio Hernández: «El diseño de una base de datos para una representación de las fuentes históricas valencianas».....	308-324
Mourad Kacimi: «Valencia en Al-Mugrib fī hulā l-Magrib de Ibn Sa'īd al-Andalusī: Historia y literatura durante el periodo musulmán».....	325-339
Antonio Constan-Nava: «Reconstruint la biografia del mudèjar valencià 'Abd Allāh b. al-Šabbāh: dades sobre València (segles XIV-XV)».....	340-354
Fernando Medina: «El memorial de Francesc d'Àvila: una font poc explotada de la guerra de Successió. Edició i estudi».....	355-369
Gabriela Soler Ends: «La valència del vuit-cents a través del dietari d'ignacio gilabert soler (1744-1751)».....	370-387
Marta Casanovas Beneyto: «Fúria i misericòrdia de Déu. Cròniques dels terratrèmols de Montesa de 1748».....	388-403
Juan Gomis: «Un nuevo catálogo de pliegos sueltos de la imprenta de Agustín Laborda y Campo».....	404-426

RECENSIONS

Júlia Butinya, <i>Jaume I: Llibre dels feits</i> . Estudis i edició a cura d'Antoni Ferrando Francés i Vicent Josep Escartí.....	427-433
Àlex Llinars Planells. Emilio Callado Estela. <i>La capilla del palacio Real de Valencia</i>	434-435
Adrià Martí-Badia, Vicent Salvà, <i>Poema Lo somni</i> (1831). València, estudi i edició de Germán Ramírez Aledón.....	436-438
Francesc Feliu & Joan Ferrer. Estel Aguilar. <i>Llengua i literatura catalanes a la Catalunya del Nord (1883-1941)</i>	439-442

Presentació

1. Atesa la darrera gota freda queha afectat el País Valencià, dur a terme l'actual número 24 de *Scripta. Revista Internacional de Literatura i Cultura Medieval i Moderna* no ha estat senzill. No obstant això, ens sentim ben pagats perquè finalment l'hem pogut publicar. A més, és un motiu d'alegria per a l'equip editorial, perquè, com més va més, rebem més articles. Tanmateix, per atènyer-nos a les normes de la revista, algunes col·laboracions no arriben a publicar-se. Tot i així, encoratgem els autors perquè milloren els seus treballs, ja que som del pensar que l'aportació més gran que podem fer com a investigadors és, tot just, insistir i augmentar els nostres resultats.

2. El número que ara presentem compta amb la secció miscel·lània, que conté catorze treballs. El primer és de Xavier Roca Ticó, que està intitulat, «Revelació, apoteosi i confirmació. El retaule de la Transfiguració de la Catedral de Tortosa». El segon és d'Anna Isabel Peirats Navarro, de la Universitat Catòlica de València, amb títol: «(Simbolisme XXX)». En tercer lloc, Vicent Martines, de la Universitat d'Alacant, ens aporta «L'actualitat de la ciència política proposada per Francesc Eiximenis (ca. 1328/32-1409): el *Regiment de la cosa pública* i el *Dotzè del Crestià* al servei dels polítics (actuals)». A continuació, Josep Martines, també de la Universitat d'Alacant, escriu «Fraseologia diacrònica: “Vengut és qui us *gratarà la tinya*” (*Curial e Güelfa*)». Novament, Anna Isabel Peirats Navarro: «(Villena XXX)». En sisè lloc, Jacob Mompó, de la Universidad Complutense de Madrid, ens ofereix «Estudi i edició crítica del Sermó de la Immaculada Concepció, de Felip de Malla». Seguidament, l'aportació de Matteo Beni, de la Universitat XXXX, porta per títol «Las cuatro versiones incunables zaragozanas de las Coplas de Vita Christi de fray Íñigo de Mendoza: estudio lingüístico». Al seu torn, Albert Ferrer Orts, de la Universitat de València, du a terme un estudi amb el títol «Un paisatge amb figures: a propòsit del patronímic Ioannes en la nissaga dels Macip». En novè lloc, Juan Pedro Navarro Martínez, de la Universitat de Barcelona, intitula el seu treball «Narrar al sodomita: fuentes de archivo y construcción de biografías nefandas del Reino de Valencia en la Edad Moderna». Inmediatament després, Rosa Maria Alabrús Iglesias, de la Universitat de València, presenta l'article «Juliana Morell i les poroses fronteres de catolicitat a la França de la primera meitat del segle XVII». Jordi Bermejo Gregorio, de la Universitat Internacional de Catalunya i la Universitat Pompeu Fabra, escriu «La significació política de la *Lucrecia* de Joan Ramis: reivindicació de les lleis i dels costums de Menorca davant el menyspreu al Tractat d'Utrecht per part del governador James Johnston». De la Università degli Studi di Napoli “L'Orientale” i la Università degli Studi di Napoli Federico II, Emanuela Forgetta ens presenta «*Ad intra e ad extra: riposizionamenti spaziali nella letteratura del xx secolo prodotta da donne*». Carles Granell, de la Universidad Nacional a Distancia, publica «L'antòleg com a crític: *Versions de l'anglès* (1938), *Poesia anglesa i nord-americana* (1955), *El gran vent i les heures* (1983) de Marià Manent». Finalment, tanca la secció Brigitte Lépinette, de la XXX, concretament, amb «*À propos de trois œuvres poétiques de Carmelina Sánchez-Cutillas*».

Pel que al monogràfic «Un diàleg literari i històric a través dels segles» afecta, la introducció està escrita a quatre mans, concretament, per Miguel Arche i Marco Antonio Coronel, ambdós de la Universitat de València, a qui donem les gràcies per la seua coordinació, acció que estenem també a Celio Hernández, l'investigador que obri aquesta secció amb el text «El diseño de una base de datos para una representación de las fuentes históricas valencianas». Així mateix, la resta d'investigacions que configuren el monogràfic són «Valencia en Al-Mugrib fī hulà l-Magrib de Ibn Sa'īd al-Andalusī».

Historia y literatura durante el periodo musulmán» i «Reconstruint la biografia del mudèjar valencià ‘Abd Allāh b. al-Ṣabbāḥ: dades sobre València (segles xiv-xv)», de Mourad Kacimi i Antonio Constán-Nava, respectivament; «El memorial de Francesc d’Àvila: una font poc explotada de la guerra de Successió. Edició i estudi», de Fernando Medina; «La valència del vuit-cents a través del dietari d’ignacio gilabert soler (1744-1751)» de Gabriela Soler Ends; «Fúria i misericòrdia de Déu. Cròniques dels terratrèmols de Montesa de 1748», de Marta Casanovas Beneyto i, finalment, «Un nuevo catálogo de pliegos sueltos de la imprenta de Agustín Laborda y Campo», de Juan Gomis.

Per acabar la presentació d’aquest número 24, indiquem que a la darrera secció trobem les recensions signades per Júlia Butinya, Adrià Martí-Badía, Alejandro Llinares i Francesc Feliu i Joan Ferrer, que ens ofereixen el seu punt de vista sobre alguns dels llibres que s’han publicat recentment i han tingut el gust de ressenyar.

3. En aquest punt, encara, és just agrair la col·laboració del fotògraf Josep Soriano, que ens ha permès la reproducció d’una seua obra per a il·lustrar la portada d’aquest número i, encara, per servir d’homenatge a les víctimes de la riuada i, també, als voluntaris que tant han ajudat, les mans dels quals queden retratades en la imatge que reproduïm. Per últim, ens cal donar les gràcies als avaluadors, ja que sense el seu treball no podríem arribar a bon port.

Vicent Josep Escartí i Robert March

Directors de *Scripta*